

Det ærede Medlem fra Sæby (Pinstrup) omtalte nogle Forhold under Indenrigsministeriet og kom til det Hovedresultat, at Ministeriet havde en Tilbøjelighed til at gaa udenom Andelsorganisationerne og til at lade Landbruget bære Byrderne. Jeg skal om denne Hovedanskuelse kun sige, at jeg tror ikke, det vil lykkes det ærede Medlem at overbevise Befolkningen om, at saaledes er Forholdet. Med Hensyn til at gaa udenom Andelsorganisationerne maa jeg dog tilføje, at alle Bestemmelser, som er truffne vedrørende Andelsorganisationernes Virksomhed, er truffne efter Forhandling med disse, efter Forhandling med de enkelte Andelsorganisationer, i Overensstemmelse med dem, efter deres Ønske og Raad og ofte til deres Hjælp. I et enkelt Spørgsmaal, Prisspørgsmaalet, hersker der en Uoverensstemmelse mellem Ministeriet og en enkelt af disse Andelsorganisationer, nemlig Andelssvineslagterierne, men det har paa ingen Maade forhindret, at der har været et varigt, godt fortsat Samarbejde mellem Regeringen og Andelsslagteriernes Organisation. Det samme gælder Andelsorganisationerne for Smør og Æg. Det ærede Medlem har derfor ingen som helst Ret til at sige, at man gaar udenom Andelsorganisationerne.

Det ærede Medlem omtalte en Enkeltthed, idet han dvælede ved Spørgsmaalet om Udførsel af Kartoffler. Han rekapitulerede denne Sags Historie saaledes, at paa et vist Tidspunkt havde Landbruget bl. a., saaledes som det var kommet til Orde gennem et under Landbrugsministeriet nedsat Landbrugsudvalg, raadet til at tillade en samlet Udførsel af 1 Mill. Tdr. Kartoffler. Dette Raad var givet paa Grundlag af et Skøn over Kartoffelhøsten, som den Gang var anslaaet til 11—13 Mill. Tdr. Kartoffler. Efter at dette Raad var givet fra det nævnte Landbrugsudvalg, fra Flertallet i Landbrugsraadet, blev Sagen drøftet videre ogsaa med den overordentlige Kommission, og der indkom da fra forskellige Sider en Advarsel til Regeringen mod at følge dette Raad, hvis dette Raad var givet paa Grundlag af den Tro, at der var 11—13 Mill. Tdr. Kartoffler i Landet. Bl. a. har en fremragende Landboer i Ringkøbing Amt sagt, at hvis man regnede med det Tal, som var angivet for Ringkøbing Amt, vilde man komme sørgelig til kort, det vilde vise sig ikke at være rigtigt. Ministeriet fandt det under Hensyn til alle Forhold betænkeligt at blotte Landet for en saa betydelig Kvantitet af et Næringsmiddel, som baade kunde anvendes til

Mennesker og Dyr, og jeg tror, at Begivenhederne har vist, at det har været forsvarligt og forsigtigt handlet, at man ikke gik til denne store og samlede Udførsel af 1 Mill. Tdr. Kartoffler. Ved den Tælling, der fandt Sted i Februar Maaned, viste det sig, at der var til Rest lidt over 3½ Mill. Tdr. Kartoffler her i Landet, deraf lidt over 1 Million paa Øerne og 2½ Million i Jylland, og det er mig bekendt, at efter at dette Resultat var kommet frem ved den faktiske Tælling, har det samme Udvalg, som det ærede Medlem fra Sæby (Pinstrup) nævned, og hvori Landbrugskonsulenten og de to Formænd for henholdsvis den jyske Landboforening og de samvirkende Husmandsforeninger samt Professor Westermann har Sæde, drøftet Sagen og har været af den Opfattelse, at det ikke vilde være rigtigt nu at give Tilladelse til en større Udførsel af Kartoffler. Det maa altsaa være kommet til den Anskuelse, at det, efter at man nu er naaet saa langt frem i Tiden, har vist sig rigtigt, at man ikke er skredet til en saadan stor samlet Udførsel af Kartoffler, idet nemlig Tællingen har korrigeret det oprindelige Skøn over Kartoffelmængden. Jeg vil altsaa tro, at det var rigtigt, forsvarligt og forsigtigt, at man ikke gik til denne store Kartoffeludførsel.

Jeg har saa ved denne Betragtning ganske set bort fra det andet Hensyn, som ogsaa maatte veje meget tungt i Vægt-skaalen: at det ikke vilde være hensigtsmæssigt at gaa til Foranstaltninger, som maaske vilde føre til en betydelig Fordyrelse af et for den almindelige Befolkning saa nødvendigt Næringsmiddel som Kartoffler.

Men, sagde det ærede Medlem fra Sæby, saa sker der det mærkelige, at vi pludselig ser Regeringen optræde som Kartoffelhandler; den gav sig til at sælge Kartoffler til Norge, lod dem opkøbe til billige Priser, 4 à 4½ Kr., paa en Tid, hvor en gros Prisen paa Kartoffler i Norge, efter hvad der var oplyst, var omtrent 12 Kr. I den Fremstilling er der megen Fantasi, og jeg skal kort redegøre for, hvorledes det virkelige Forhold er. Forholdet er, at der fra den norske Regering gennem Gesandten her og senere ved personlig Nærværelse af Formanden for den norske Provianteringskommission skete en indtrængende Henvendelse til Regeringen om at komme Norge til Hjælp ved at overlade det et Kvantum af i alt 100,000 Tdr. Kartoffler. Sagen var under langvarig Overvejelse, men den norske Regering lagde saa megen Vægt paa den, at man under Hensyn ogsaa til den alminde-